

De Grauwe Gors aan de Veluwekust

Door G. van Dijk

Sinds 1963, of wellicht al eerder, is de Grauwe Gors in het voorjaar tussen Ermelo en de Hierdense Beek, soms tot Elburg toe, een vaste verschijning aan de Veluwekust. Vooral daar de Grauwe Gors slechts eilandsgewijs in Nederland voorkomt (Noord-Groningen, het riviereengebied van Noord-Brabant, De Peel), leek het zinvol deze vrij onbekende enclave eens onder de aandacht te brengen. Ook in vroeger jaren werd de Grauwe Gors in het broedseizoen bij Horlo (kust bij Ermelo) waargenomen. Tjittes zag de soort daar in 1936, 1938, 1941 en 1944, steeds één exemplaar. Na de jongst bekende hervestiging in 1963 is hij vermoedelijk geen jaar afwezig geweest bij Horlo. Van 1964 t/m 1969 werden jaarlijks de weidevogels in dit terrein geïnventariseerd door de CJN-afdeling Harderwijk, onder leiding van A. Timmerman Azn. Voor de betrokken 60 ha noteerde men in deze jaren resp. 5, 5, 0, 3, 1 en 1 paar. In 1971 en 1973 waren er weer twee territoria en in 1974 één (1972: geen gegevens). In 1965 zijn door vroeg maaien alle broedsels mislukt (gegevens A. Timmerman Azn.).

Van eind 1965 tot begin 1967 hadden de werkzaamheden voor de aanleg van de snelweg Zwolle-Hoevelaken plaats. Ondanks de zeer ernstige misvorming van dit gebied, is de Grauwe Gors als soort niet verdwenen.

Enkele kilometers zuidelijker ligt, ook tegen de rijksweg, het terrein Palmbos. In 1973 stelde N. van de Beek hier twee territoria vast. In 1974 hoorde schrijver dezes er op twee plaatsen een zingend ♂, maar daar ♂ zich vrij ver kunnen verplaatsen, is het niet zeker of het om twee territoria ging.

Tussen Harderwijk en Hoophuizen (ca. 5½ km kust) werden in 1969: 6, in 1971: 2-4, in 1972 minstens 2 (N. van de Beek) territoria en in 1974: 1 territorium vastgesteld. In 1974 werd begin mei echter slechts een deel van dit traject bezocht en de kans bestaat dat eventueel begin mei aanwezige vogels bij het volgende bezoek (van de hele kuststrook) op 25 mei verdwenen waren ten gevolge van maaien. Van Orden e.a. vermelden in inventarisatierapporten van dit gebied voor de jaren 1954 t/m 1961 geen broedgevallen. A. Timmerman Azn. en G. Hanekamp vermelden de soort evenmin in hun inventarisatierapport van 1963 van dit gebied. Tussen Hoophuizen en Elburg werd in 1971 een zingend ♂ gehoord (even ten westen van Elburg). In 1974 werd er een gehoord bij de monding van de Pangeler Beek (bij Nunspeet).

De Grauwe Gorzen tussen Harderwijk en Elburg bevonden zich in nagenoeg alle gevallen binnen enkele honderden meters van de kuststrook. Hoewel daar in 1971 ca. 1000 ha grasland werd geïnventariseerd, werden landinwaarts geen Grauwe Gorzen waargenomen.

Samenvattend kan worden gezegd dat tussen Ermelo en Elburg sinds 1963 jaarlijks vermoedelijk 5-10 paar Grauwe Gorzen hebben gebroed of een broedpoging hebben ondernomen.

